

Sygn. akt VU 1364/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głównyński

Protokolant: Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2013 roku w Legnicy

sprawy z wniosku Z. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o emeryturę

na skutek odwołania Z. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.

z dnia 2 lipca 2013 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 2 lipca 2013 roku, znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy Z. M. prawo do emerytury od dnia 10 czerwca 2013 roku,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VU 1364/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 02 lipca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił wnioskodawcy Z. M. prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że do dnia 01 stycznia 1999 r. ubezpieczony nie udowodnił wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uwzględnił świadectwa pracy z dnia 31 grudnia 1999 r. ponieważ jest to kserokopia, a w przypadku nadesłania oryginału tego dokumentu, okresy nie będą uznane za prace w szczególnych warunkach, gdyż:

- okres od 31 sierpnia 1973 r. do 31 maja 1974 r. na stanowisku monter aparatury i urządzeń chemicznych nie jest wymieniony w wykazie A, Dz. V rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r.,

- okres od 01 czerwca 1974 r. do 01 maja 1983 r. i od 01 maja 1985 r. do 28 lutego 1991 r. na stanowisku mistrz, kierownik obiektu, kierownik budowy – brak zakresu obowiązków mogącego potwierdzić charakter, rodzaj i warunki wykonywanej pracy.

Organ rentowy wskazał ponadto, iż dla pracowników dozoru inżynieryjno-technicznego (wykonywanego na różnych szczeblach) wymagania określone w wykazie A, Dział XIV, poz. 24, stanowiącym załącznik do w/w rozporządzenia, oznaczają konieczność stałego i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, przebywania w środowisku pracy, w którym zatrudnieni są pracownicy wykonujący prace w szczególnych warunkach. W przypadku pracowników dozoru inżynieryjno-technicznego wyższego szczebla wykonywanie jakichkolwiek innych prac np. o charakterze administracyjno-biurowym, typowych dla pełnionej funkcji lub przebywanie w czasie zmiany roboczej z dala od stanowisk pracy w wykazie – decyduje o nie zaliczeniu danej pracy do prac wykonywanych w szczególnych warunkach. Nie uwzględniono również okresu pracy w szczególnych warunkach od 01 marca 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. na stanowisku kierownik budowy dokumentowanego świadectwem pracy z dnia 31 grudnia 1999 r., ponieważ w/wym. świadectwie pracy brak jest wskazania wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r., a w przypadku uzupełnienia pełnej podstawy prawnej, należy nadesłać zakres obowiązków na stanowisku kierownika budowy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca Z. M., wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury z uwagi na osiągnięcie wieku emerytalnego i posiadanie wymaganego prawem okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu ubezpieczony wskazał, iż w okresie od 31 sierpnia 1973 r. do 31 maja 1974 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Wskazane w świadectwie pracy z dnia 31 grudnia 1999 r., dotyczące okresów zatrudnienia od 01 czerwca 1974 r. do 01 maja 1983 r. i od 01 maja 1985 r. do 28 lutego 1991 r. stanowiska pracy mają jedynie charakter ogólny i zostały zakwalifikowane do wykazu A, dział XIV, poz. 24. W okresie od 01 czerwca 1975 r. do 28 lutego 1975 r. na budowie (...) wnioskodawca świadczył nieprzerwanie i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na stanowisku technik budowy. Zajmując w czasie od 01 marca 1975 r. do 30 czerwca 1980 r. stanowisko majstra, rozpoczął nadzór inżynieryjno-techniczny nad prowadzonymi pracami na (...) w (...). Po otrzymaniu tytułu mistrza dyplomowanego otrzymywał dodatek specjalny. Wnioskodawca sprawował nadzór i kontrolę przy wykładaniu wanien elektrolitycznych ołowiem. W tych latach ubezpieczony rozpoczął nadzór i kontrolowanie nad budową (...), a głównym wydziałem była budowa (...), jednego z największych wydziałów(...). Podlegli mu pracownicy zatrudnieni byli na stanowiskach lutownicy ołowiu, spawacze elektryczni i gazowi z uprawnieniami odbiorowymi i dopuszczeni do pracy na wysokości, monterzy konstrukcji metalowych na wysokości.

W czasie od 01 lipca 1980 r. do 30 czerwca 1981 r., po przejęciu obowiązków nieobecnego przełożonego, zmieniono mu stanowisko na p.o. kierownika budowy. Po upływie roku, po powrocie przełożonego, wnioskodawca pełnił początkowo funkcję starszego majstra, od 01 lipca 1981 r. do 30 listopada 1981 r., a od 01 grudnia 1981 r. do 31 lipca 1982 r. jako majster nadal wykonywał czynności związane z nadzorem i kontrolą przy pracach związanych z wykładaniem wanien elektrolitycznych blachą ołowianą.

W okresie od 01 sierpnia 1982 r. do 01 maja 1983 r. wnioskodawca ponownie przejął funkcję p.o. kierownika budowy a po powrocie z trwającej od 02 maja 1983 r. do 09 maja 1985 r. pracy na budowie eksportowej w NRD i Czechosłowacji, w okresie od 10 maja 1985 r. do 31 grudnia 1987 r. na stanowisku mistrza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy sprawował nadzór i kontrolę nad robotami remontowymi, awaryjnymi i postojowymi na (...), na wydziałach: (...), (...), (...),(...) a także Gazociągów na (...). Podlegli mu pracownicy byli zatrudnieni na stanowiskach: metalizatorzy natryskowi aluminium, malarze-piaskarze, spawacze elektryczni i gazowi z uprawnieniami odbiorowymi i dopuszczeni do pracy na wysokości monterzy konstrukcji urządzeń dopuszczeni do pracy na wysokości.

W czasie od 01 stycznia 1988 r. do 30 kwietnia 1990 r. wnioskodawca pełnił funkcję kierownika obiektu. Z dniem 01 maja 1990 r. objął stanowisko kierownika budowy i pracę tę wykonywał do 31 grudnia 1999 r. W tym okresie Z. M.

wykonywał określony w wykazie A, dział XIV, poz. 24 nadzór inżynieryjno-techniczny przy pracach wykonywanych w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o jego oddalenie uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał, iż pełnomocnik ubezpieczonego nie przedstawił czynności jakie ubezpieczony wykonywał na poszczególnych stanowiskach pracy. Dołączona dokumentacja nadal nie zawiera zakresu obowiązków, które mogłyby potwierdzić charakter, rodzaj oraz warunki wykonywanej pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. M. urodził się (...)r., na dzień 01.01.1999 r. wykazał 25 lat, 4 miesiące i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

dowód: akta ubezpieczeniowe wnioskodawcy.

Z. M. w okresach od 31 sierpnia 1973 r. do 28 lutego 1991 r. i od 01 marca 1991 r. do 31 grudnia 1999 r. był zatrudniony najpierw w Przedsiębiorstwie (...) w G., a następnie nadal w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) S.A. w G..

dowód: świadectwa pracy, k. 4 i 5 tomu II akt rentowych,

kserokopia zaświadczenia, k. 7 tomu I akt rentowych.

W okresie od 31 sierpnia 1973 r. do 31 maja 1974 r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, początkowo na stanowisku montera-stażysty, a następnie montera aparatury i urządzeń chemicznych wykonywał prace polegające na montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Prace te wykonywał w Zakładach (...) w B. w K.. Z dniem 02 czerwca 1974 r. Z. M. został przeniesiony na stanowisko technika budowy G., gdzie przez pierwszy rok pracy zapoznawał się z warunkami przyszłej pracy w nadzorze. Z dniem 01 marca 1975 r. powierzono wnioskodawcy obowiązki majstra. Z dniem 01 lipca 1980 r. na okres nieobecności S. S. ubezpieczony objął stanowisko p.o. kierownika budowy i obowiązki te wykonywał do 30 czerwca 1981 r. i ponownie od 01 sierpnia 1982 r. do 30 czerwca 1983 r. Z dniem 01 lipca 1981 r. powierzono Z. M. obowiązki starszego majstra (mistrza). W okresie od 02 maja 1983 r. do 09 maja 1985 r. ubezpieczony pracował na budowach eksportowych w NRD i CSRS, gdzie wykonywał prace montera.

W okresie zatrudnienia w G. uwnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na nadzorze inżynieryjno-technicznym na oddziałach i wydziałach (...), w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. Wnioskodawca sprawował nadzór nad pracą czterech brygad, w których składzie byli spawacze, malarze, lutownicy ołowiu, metalizerzy i montażyści konstrukcji metalowych na wysokości. Ich praca polegała na wymianie wanien, zbiorników, rurociągów, wymienników cieplnych.

dowód: zeznania świadków: Z. K.; 00:20:00,

Z. S.; 00: 41:00,

K. W.: 00:52:00,

wyjaśnienia wnioskodawcy, 00: 00:60:00,

kserokopie: karty obiegowej, k. 22,

angażu z 10 czerwca 1974 r., k. 5,

umowy o pracę, k. 26,

angażu z 14 lipca 1980 r., k. 24,

angażu z 10 lipca 1981 r., k. 34,

angaże - w aktach osobowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

Jedynie sporną kwestią wymagającą ustalenia Sądu było ustalenie, czy wnioskodawca posiada wymagane co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczony nie spełnił warunków wskazanych w treści przepisu art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponieważ nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uznał wnioskodawcy za pracę w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie

(...) na podstawie przedłożonych świadectw wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionych przez wymienionego pracodawcę. Zgodnie ze świadectwem pracy z dnia 31 grudnia 1999 r. praca była wykonywana na stanowiskach montera aparatury i urządzeń chemicznych oraz mistrza, kierownika obiektu i kierownika budowy.

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd uznał, że Z. M. wykazał, iż w zakwestionowanych przez ZUS okresach wykonywał prace w warunkach szczególnych i tym samym udowodnił wymagany przepisami prawa okres 15 lat takiej pracy. Wykazał bowiem fakt wykonywania w spornych okresach zatrudnienia prac w szczególnych warunkach, wymienionych w wykazie A, Dział XIV, poz. 24, tj. pracy polegającej na dozorze inżynierjno-technicznym na oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A. Zebrany w sprawie materiał uzasadnia wniosek, że w wymienionych w ustaleniach faktycznych wydziałach Huty (...) jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A, Dział III, poz. 87 i 89, tj. prace związane z produkcją i przetwórstwem hutniczym miedzi oraz chemicznym i elektrochemicznym odzyskiem metali. Ponadto należy uwzględnić wynikający z zebranego w sprawie materiału fakt, iż ubezpieczony sprawował nadzór nad pracownikami wykonującymi prace w szczególnych warunkach, takimi jak spawacze (Dział XIV, poz. 12), monterzy konstrukcji metalowych na wysokości (Dział V, poz. 5), lutownicy ołowiu (Dział XIV, poz. 13), metalizerzy (Dział XIV, poz. 71). W końcu także materiał ten wskazuje, iż wszyscy ci pracownicy, których pracę ubezpieczony nadzorował, wykonywali prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (Dział XIV, poz. 25).

Mając na uwadze przedstawione okoliczności i uwzględniając oparte na uzasadnionych podstawach odwołanie, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł co do istoty sprawy.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 11 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490).